

ГРЕКО-ЛАТИНСЬКІ ДЕОНІМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

GRECO-LATIN DEONYMS IN THE MODERN UKRAINIAN LITERARY LANGUAGE

Bieliaiev I.S., Bilokon' Yu.S., Assoc. Prof. Bieliaieva O.M.

ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія"

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

У сучасній антропоцентричній парадигмі лінгвокультурологія, яка об'єднує мову і культуру, є одним із центральних концептів, адже мова – це ключ до розкриття надскладної семантики культури. У цьому контексті надзвичайний інтерес становить дослідження такого прошарку сучасної української лексики, як деоніми греко-латинського походження. У пропонуваному дослідженні під деонімами розуміємо лексичні одиниці, утворені шляхом деонімізації, тобто шляхом переходу власної назви в загальну.

Матеріалом дослідження слугували однослівні лексичні одиниці, отримані методом вибірки за такими джерелами: довідник «Антична література» (Буркат О. П., Беляев Р. С., Вишневська Н. О. та ін.; за ред. С. В. Семчинського; передм. О. Д. Пономаріва, 1993), навчальний посібник «Антична література» (Миринова В. М., Михайлова О. Г., Мегела І. П. та ін., 2005), довідник «Кто есть кто в античном мире. Древнегреческая и древнеримская классика» (Б. Редис; авториз. перевод с англ. М. Умнова, 1993).

Усього нами було сформовано 34 пари, до яких входять лексеми – культурно марковані античні власні назви та їх українські відповідники, утворені шляхом деонімізації.

Результати здійсненого дослідження засвідчили, що в українській мові наявний прошарок лексики, утвореної шляхом деонімізації. Ознайомлення з такими лексемами та їх зіставлення з античними етимонами розширює загальний і лінгвістичний кругозір та долучає до витоків європейської культури, яка зросла на античних теренах.

ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК ПІДҐРУНТЯ УНІФІКАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

LATIN AS A BASIS FOR THE UNIFICATION OF MEDICAL EDUCATION

Nikolayenko I. O., Honcharova Ye.Ye.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

В епоху глобалізації як соціального процесу, змістом якого є зростаючі взаємозв'язок і взаємозалежність національних економік, політичних і соціальних систем та національних культур, функціонування медичної освіти і тенденції її розвитку не можна розглядати відокремлено від світового спрямування розвитку системи охорони здоров'я.

Підготовка сучасного професійно компетентного спеціаліста медичної сфери передбачає не тільки високий рівень фахової освіти, але й уміння взаємодіяти зі своїми колегами як у рідній країні, так і за її межами. Уніфікованою професійною мовою медиків усього світу є латинська мова, статус якої закріплений міжнародними кодексами номенклатур.

Актуальним у наш час є вирішення проблеми організації професійно орієнтованого навчання латинської мови студентів вищих медичних навчальних закладів та забезпечення високої якості засвоєння термінологічної латини студентами медичного профілю.

Метою вивчення латинської мови в сучасних медичних закладах освіти є підготовка спеціалістів, здатних свідомо й грамотно вживати фармацевтичну та клінічну термінологію на практиці. Сучасний лікар, навіть коли говорить на професійну тему рідною мовою, вживає більше 60% слів латинського та грецького походження. Загальновідомо, що термінології всіх існуючих наук, у тому числі і тих, що порівняно недавно виникли, поповнювалися і поповнюються за рахунок активного залучення лексики і словотворчих засобів саме цих двох класичних мов античного світу.

Не існує іншої професійної діяльності, в якій багатомісячний досвід застосування латинської мови відбивався б настільки безпосередньо, як на складі професійної мови лікаря. Медикам з давніх часів відоме таке латинське прислів'я: Non est via in medicina sine lingua Latina – немає шляху в медицині без латинської мови. Латинська та старогрецька мови залишаються основними міжнародними джерелами для створення нових медичних термінів в сучасних мовах. Назви хвороб, їхніх симптомів, анатомічна номенклатура, назви лікарських препаратів тощо – все це слова латинського та грецького походження. У наш час латинська мова – це своєрідний будівельний матеріал, з якого утворюються нові терміни. Вивчення студентами латини, з якою фахівцям в області медицини і фармації доводиться зустрічатися в повсякденній роботі – при читанні назв хвороб, анатомічних і клінічних термінів, назв лікарської сировини, ботанічних термінів, прийнятих у Міжнародній номенклатурі назв хімічних сполук і, особливо, в рецептурі допомагає їм свідомо засвоювати і розуміти медичні терміни латинсько-грецького походження.

Давня традиція використання латинської мови в медицині є об'єднуючим фактором для медиків всього світу і підґрунтям уніфікації медичної освіти.